

001303 E

Visie centrum Merelbeke

Merelbeke is ontstaan op het kruispunt van belangrijke wegen. De hoofdstructuur wordt gevormd door lintbebouwing langs de ontsluitingswegen. Achter de lintbebouwing liggen inbreidingsgebieden. Ter plekke van het centrum van Merelbeke oogt de lintbebouwing vrij stedelijk. Het achterliggende gebied ten oosten van de Hundelgemsesteenweg is echter nog grotendeels onbebouwd en heeft een groen karakter.

De laatste jaren hebben veel ontwikkelingen plaatsgevonden in het centrumgebied. Zo zijn er een nieuwe bibliotheek en een nieuw gemeentehuis gebouwd en is een gedeelte van het terrein verkaveld met vrijstaande villa's.

Tevens zijn er plannen gemaakt voor de ontwikkeling van de gehele centrumzone. Hier zullen op korte termijn een gemeenschapscentrum, appartementen met winkels en grondgebonden woningen worden gebouwd.

Door al die ontwikkelingen is er ook behoefte ontstaan aan een publieke ruimte met een herkenbaar karakter en verblijfskwaliteit. Tot nu toe wordt de publieke ruimte bepaald door verkeer. De hoofdas de Hundelgemsesteenweg vervult een belangrijke functie als doorgaande route. De bestaande pleinruimtes worden gebruikt als parkeerplaatsen.

Door een nieuw verkeerscirculatieplan het inpassen van parkeerplaatsen in de inbreidingsplannen wordt het mogelijk om de Hundelgemsesteenweg op den duur te ontlasten.

Structuur publieke ruimte (huidig)

Door de -achter de kerk gelegen- begraafplaats en het -in het centrum van het ontwikkelingsgebied gelegen- Wisselbos wordt de nieuwe centrumzone opgesplitst in een noordelijk deelgebied gelegen aan de voormalige tramstelplaats en een zuidelijk deelgebied gelegen rond het nieuwe gemeenschapscentrum.

Deze twee deelgebieden zijn nauwelijks met elkaar verbonden, waardoor een gefragmenteerd stedelijk weefsel ontstaat.

De bestaande en nieuwe pleinruimtes hebben geen duidelijke randen en kaders. Het ontbreken van bebouwing langs de randen of te wel het ontbreken van een structurerende bebouwing leidt tot een versterking van de gefragmenteerde structuur van de publieke ruimte.

CONCEPT:

De essentie van de inrichting van de publieke ruimte is het creëren van de samenhang die tot op heden ontbreekt.

Door de toepassing van eenduidige materialen wordt duidelijk aangegeven waar het centrum ligt. De basis wordt gevormd door een tapijt van tegels in een bijzonder verband die in de gehele centrumzone wordt gebruikt. Ook alle ontsluitingswegen in de centrumzone worden met deze tegels bestraat om de auto duidelijk te gast te laten zijn. Alleen de Hundelgemsesteenweg behoudt een asfaltverharding, het profiel wordt echter tot de noodzakelijke breedte versmald, de trottoirs met de centrumtegel bestraat. Ook de verlichting verandert in de centrumzone. In het gehele gebied wordt een familie van verlichting en meubilair toegepast om de samenhang te versterken en de centrumfunctie te benadrukken.

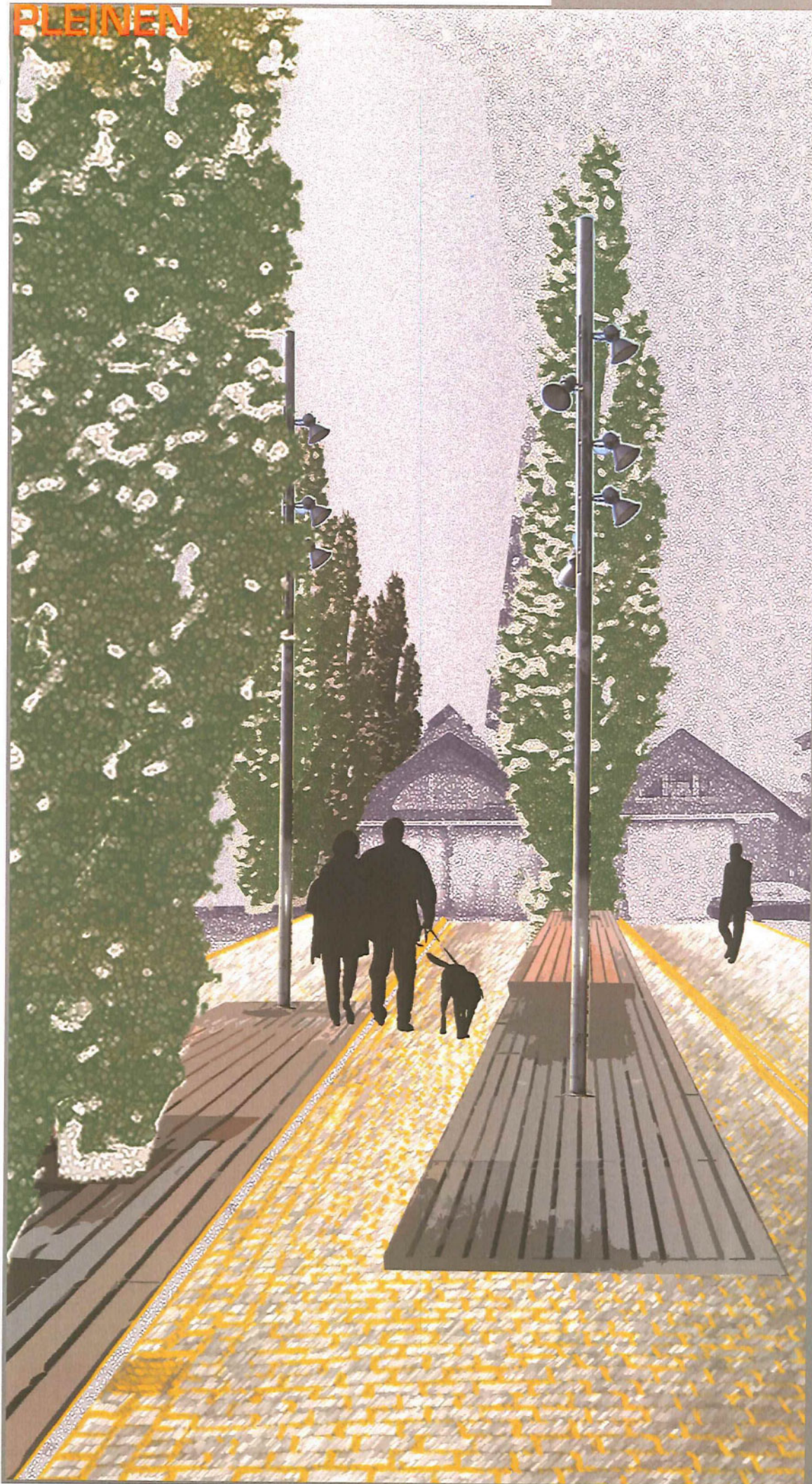
Er liggen drie belangrijke pleinen in de centrumzone. De pleinen vormen bijzondere accenten in de verder uniform vormgegeven publieke ruimte. Elk plein krijgt een eigen karakter dat ingaat op de geschiedenis, ligging en functie van het plein. Elk plein sluit aan bij het Hundelgemsesteenweg, die als centrale verbindingssas van de centrumzone fungeert.

Op kleiner schaalniveau worden langs de Hundelgemsesteenweg ter plekke van verspringingen in de gevels verbijzonderingen in de vorm van plantsoentjes met boombeplanting aangebracht om het harde karakter van de weg te breken.

De aan de centrumzone grenzende woongebieden worden middels een duidelijke boomstructuur met het centrum verbonden. De informele verbindingen die het gebied van oost naar west doorkruisen worden versterkt.

Door de op deze wijze gecreëerde samenhang met daarbinnen weer een drietal pleinen met hun eigen karakter en functie kan een hoogwaardige publieke ruimte gemaakt worden met de gewenste verblijfskwaliteit.

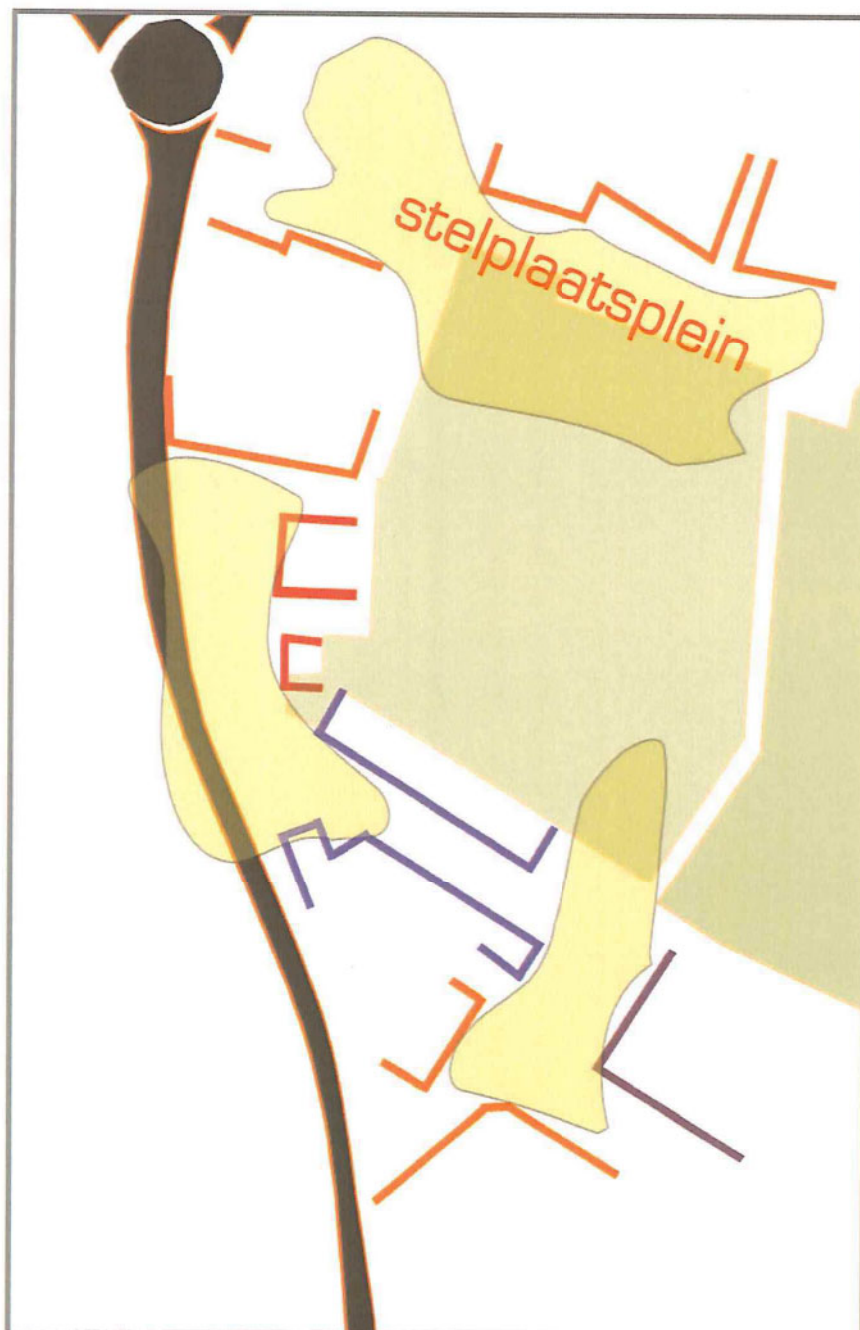
PLEINEN

1. STELPLAATS ANALYSE

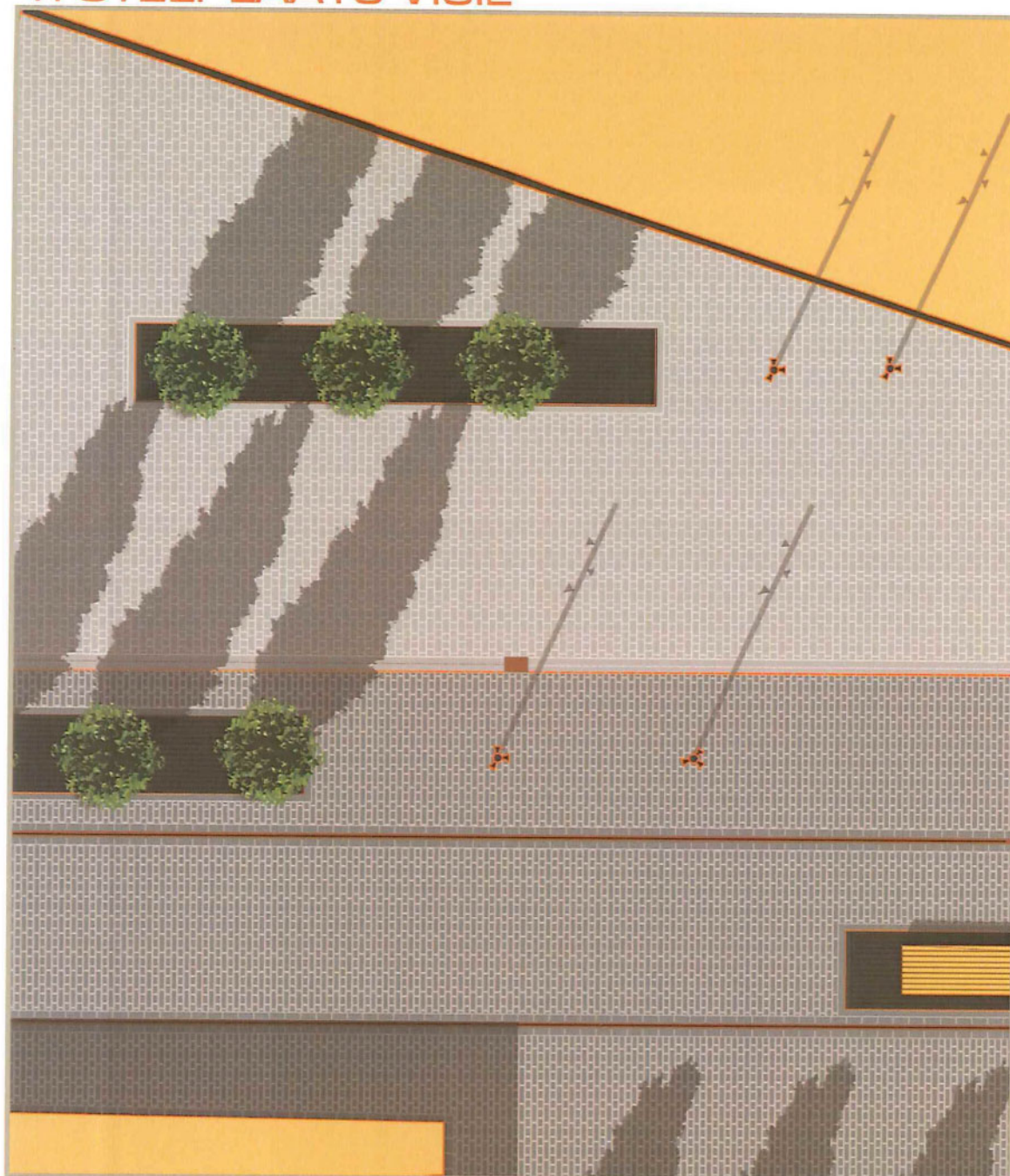
Situatie nu:

Het plein ter plekke van de voormalige tramstelplaats valt op door zijn bijzondere afmetingen. De langgerekte vorm wordt door de geschiedenis van de plek verklaard. Het behoud van de bestaande gebouwen van de tramstelplaats is dan ook essentieel om de plek te begrijpen. Door de ligging van het plein aan de begraafplaats ontbreekt aan de zuidkant een duidelijke rand. Aan de oostkant ligt een informele doorsteek naar het Braambos.

1. STELPLAATS VISIE

Visie:

De geschiedenis van de plek wordt opgenomen in de vormgeving van het plein. Door de lineaire inrichting wordt de bijzondere verhouding van het plein met een lengte van 185m ten opzichte van de vrij geringe breedte van 11m nog eens benadrukt. De verharding van kasseien sluit bij het huidige karakter aan. Verspringende boomrijen van zuilvormige eiken geven de plek een eigen karakter en compenseren de ontbrekende randen.

Materialisering:

verharding plein: natuursteen kasseien 14 x 20 porfier geslepen,
boomrooster gietijzer, bomen quercus robur fastigiata
afwatering lijngoot gietijzer onbehandeld,

verharding kasseien geslepen

boomroosters

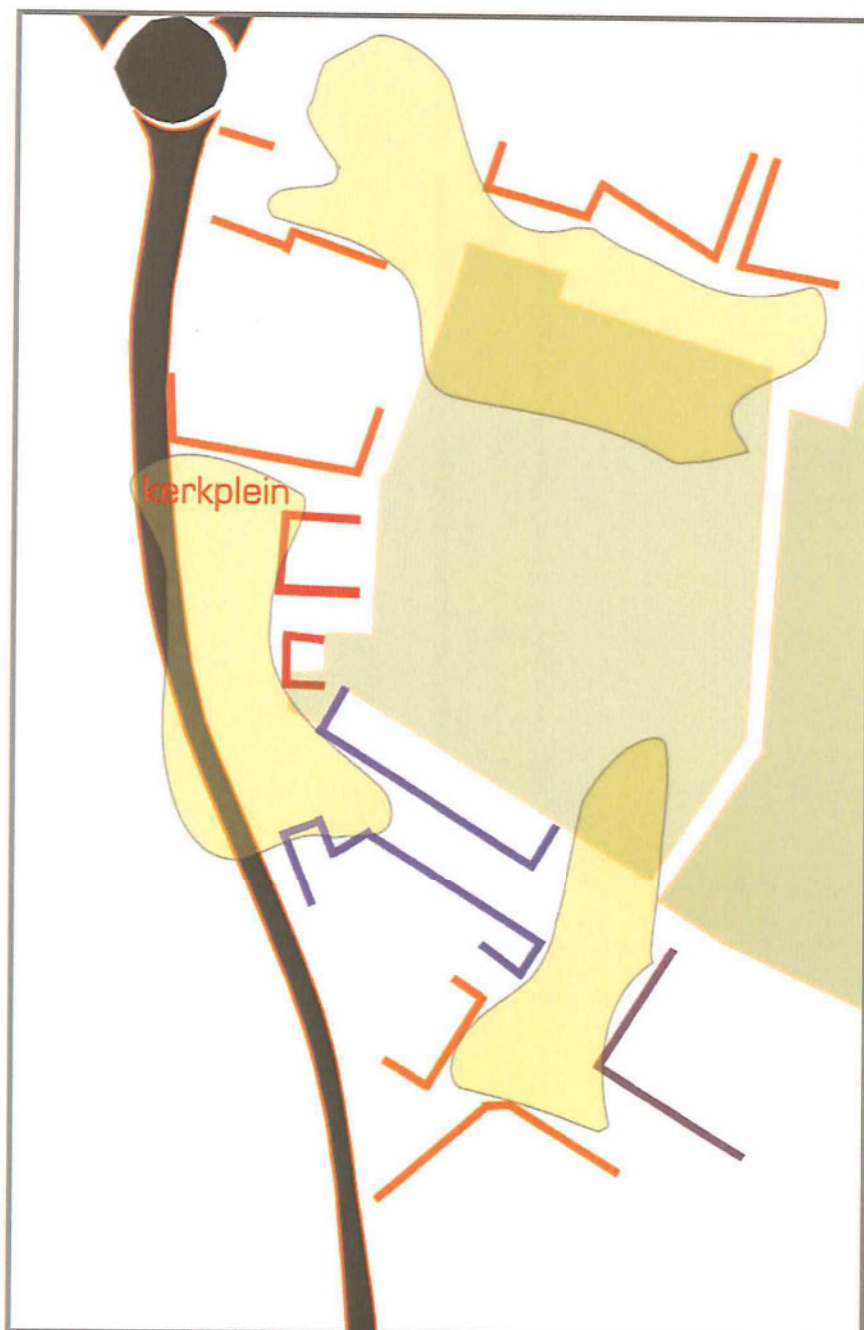

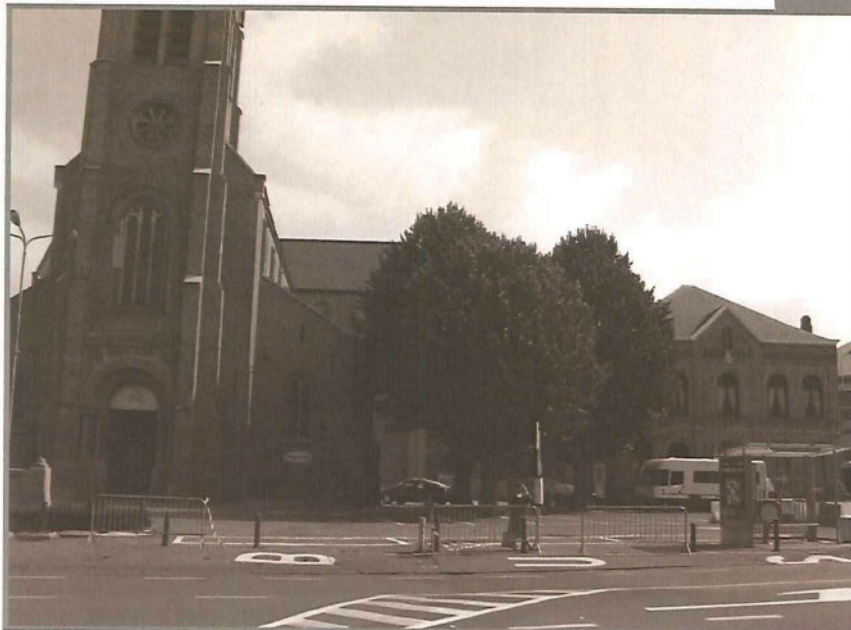
afwatering lijngoot onbehandeld gietijzer

2. KERKPLEIN ANALYSE

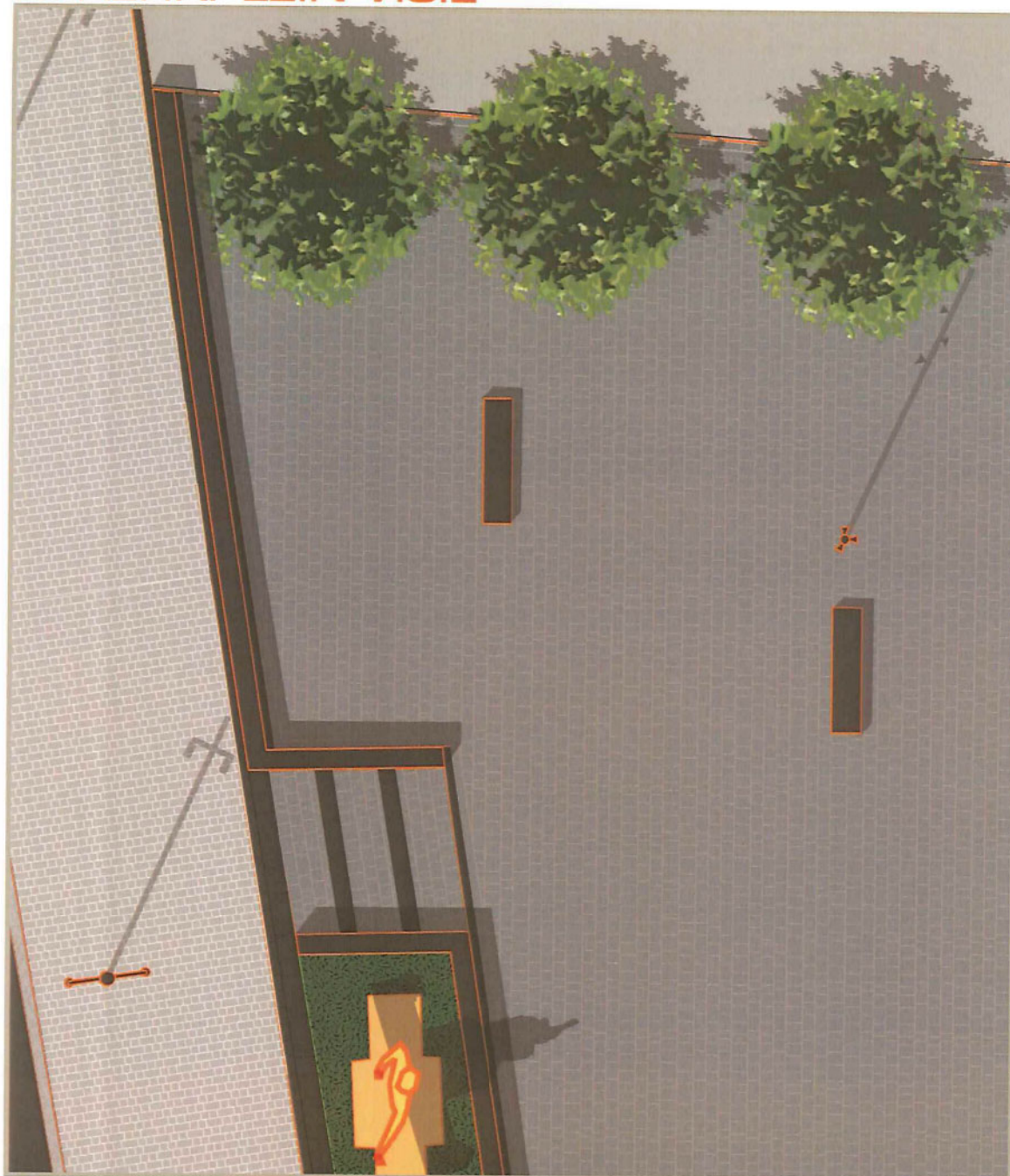
Situatie nu:

De ruimte voor de kerk heeft nu geen duidelijke kaders. De aangrenzende bebouwing heeft een solitair karakter met elk een eigen inrichting rond om het gebouw. De stedenbouwkundige situering van de nieuwe gebouwen aan de zuidkant van het plein laat de pleinruimte optisch weglopen. De geringe hoogte en uitstraling van het gebouw aan de noordkant ondersteunt de samenhang niet. De afmeting van de ruimte ten opzicht van de bebouwing is te groot.

2. KERKPLEIN VISIE

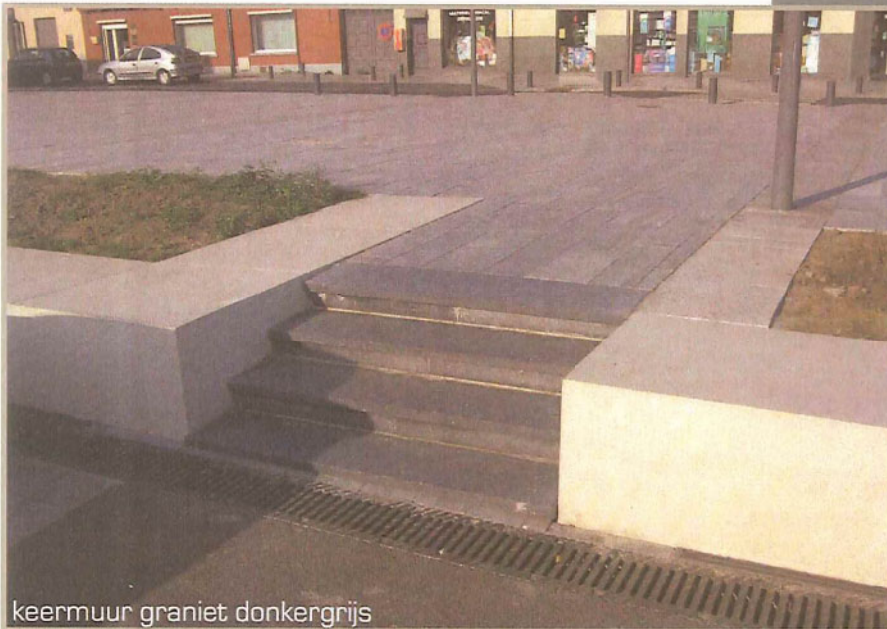
Visie:

Er wordt een duidelijke knip aangebracht in de ruimte. De bij elkaar behorende functies kerk en pastorie krijgen een eigen plek. Het aflopende plein voor de kerk wordt op een niveau gebracht. Het hoogteverschil wordt opgevangen door een breed natuurstenen band. Er ontstaat een open maar toch intiem plein met allure voor de kerk. Het oorlogsmonument en het busstation worden opgenomen in deze plint. Boomrijen van lindes vormen duidelijke kaders. De entree naar de begraafplaats wordt naar voren verlegd en door een muur met poorten geaccentueerd. Het gemeentehuis en de bibliotheek vormen onderdeel van de centrumzone en worden ingepast in de omgeving.

Materialisering: keermuur graniet antraciet; formaat 50 x 50 x 100cm, boomrooster gietijzer 200x200cm, bomen: tilia cordata
banken : graniet , antraciet; formaat 50 x 50 x 300cm, verharding plein: natuursteen graniet lichtgrijs romaans verband, blokhaag: ilex blue princess

verharding graniettegels romaans verband

keermuur graniet donkergrijs

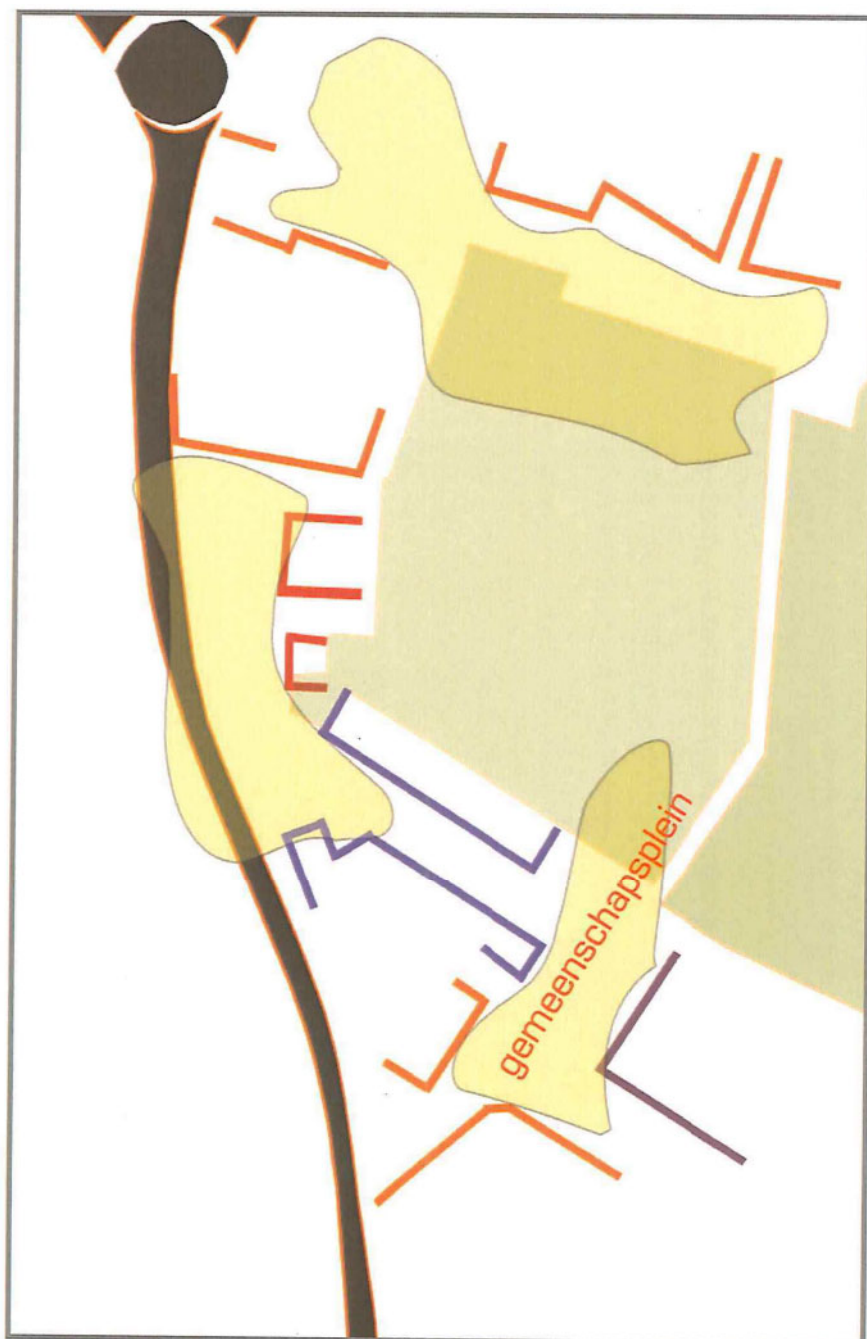

busstation

3. GEMEENSCHAPSPLEIN ANALYSE

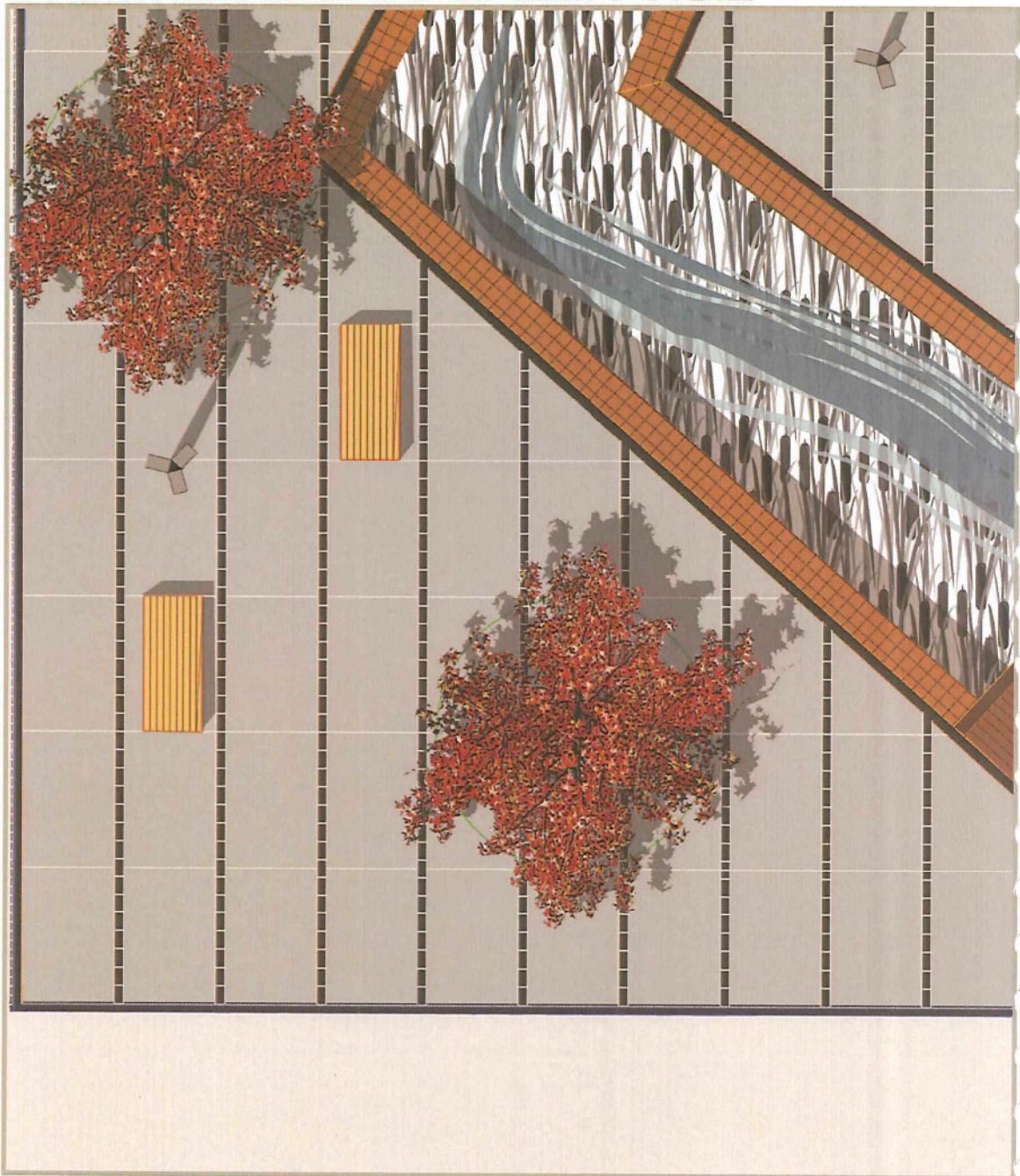
Situatie nu:

De entree van het gemeenschapsgebouw ligt op de hoek van het gebouw. Het administratieve centrum heeft een blinde gevel aan de pleinkant. De noordoostkant van het plein wordt in de eerste fase gevormd door een muur die de begraafplaats opsluit. Samengevat ontbreken ook hier duidelijk kaders. Ter plekke van het nieuwe gemeenschapsgebouw loopt nu de Braambosbeek.

3. GEMEENSCHAPSPLEIN VISIE

Visie:

Het nieuwe gemeenschapsgebouw komt als centraal object op een plein te liggen. Grote betonplaten met natuurstenen accentstroken benadrukken het stoere nieuwe karakter van het plein. Verspringend geplante eiken benadrukken de informele sfeer van het gemeenschapsplein ten opzichte van de meer historische pleinen (stelplaats en kerkplein). Het Braambosbeek krijgt een bijzondere plek op het plein. Hierdoor wordt de verbinding van de centrumzone met het achterliggende Wisselbos versterkt en een typisch kernmerk van de plek zichtbaar gemaakt.

Materialisering

verharding plein: betonsteenplaten met hoeklijn 200x300cm deklaag gebezemd; lichtgrijs; verharding belijning: natuursteen graniet 20x40cm; antraciet; boomrooster gietijzer 200x200cm, bomen: quercus robur Alpha; keermuur schanskorven

verharding betonplaten

banken

integratie Braambosbeek

4. LOCATIE BRANDWEER VISIE

Situatie nu:

De ruimte achter het vredesgerecht dient nu als parkeerruimte van de brandweer. De toegangen liggen verstopt waardoor de verbinding naar de sportzone ontbreekt.

Visie:

In het kader van de centrumontwikkeling zou ook deze zone moeten worden meegenomen. De ingangsituatie zou verbeterd moeten worden. Een ontwikkeling met woningbouw in de vorm van een stedelijk hofje zou de verbinding ten goede komen.

stedelijke passage

stedelijke passage

stedelijke passage

STRATEN

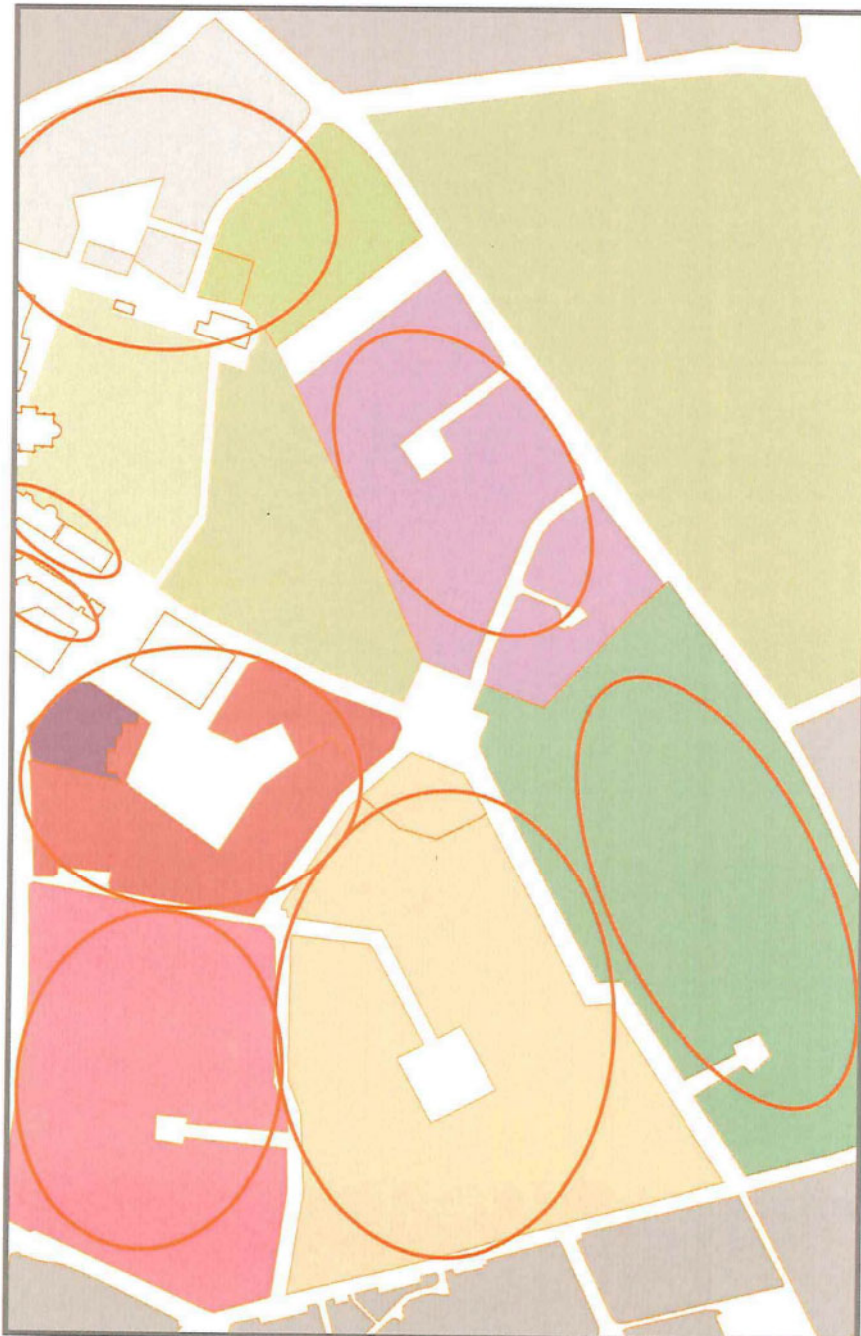
STRATEN ANALYSE

Situatie nu Hundelgemsesteenweg:

De Hundelgemsesteenweg is nu een drukke verkeersader. Ook in toekomst zal er plek moeten zijn voor zowel auto's als openbaar vervoer en voetgangers en fietsers. Het drukke programma moet in het vrij smalle profiel worden ingepast.

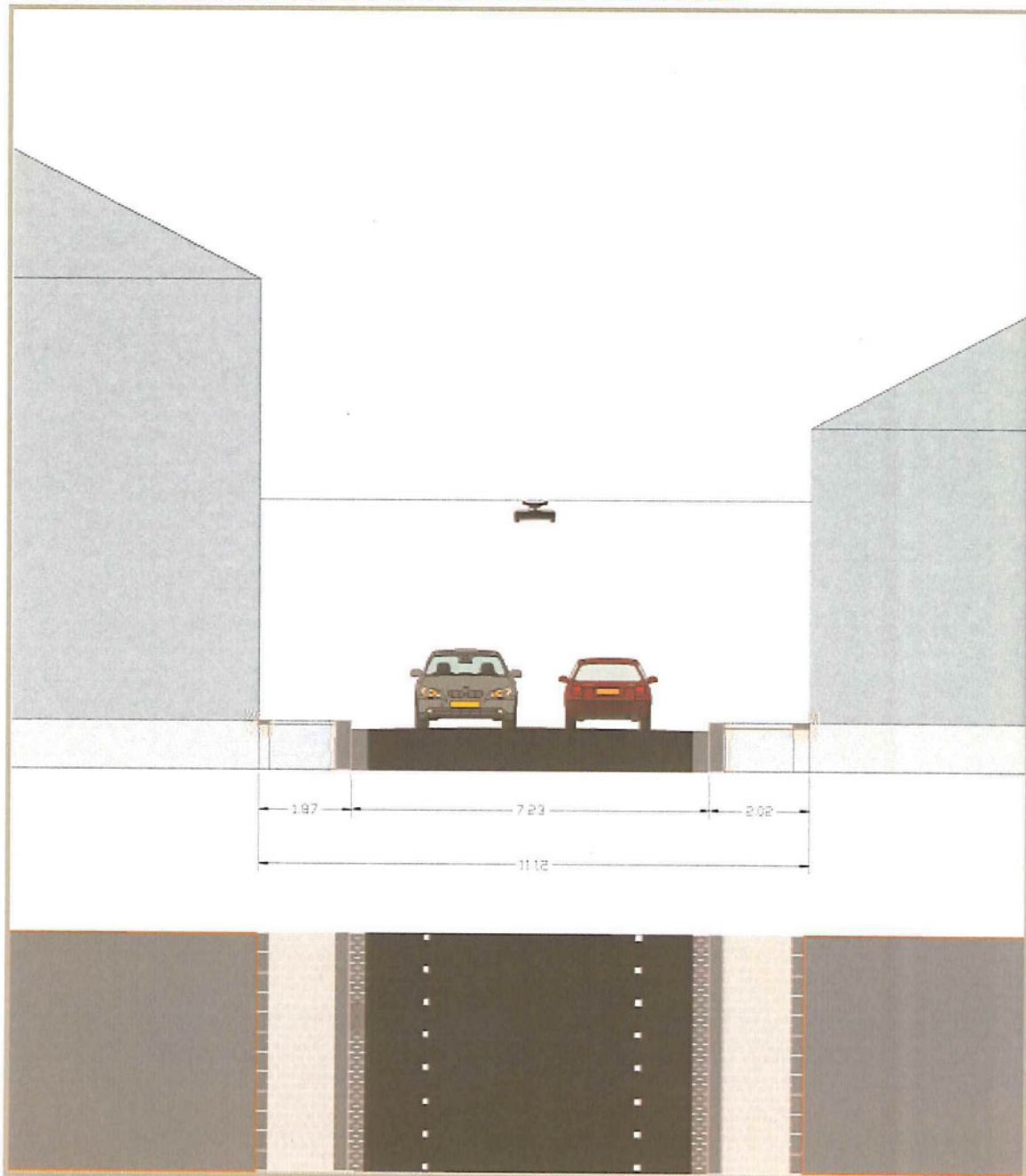
Situatie nu Woonstraten:

Het op het bestemmingsplan aangegeven profiel voor de woonstraten ziet voor de gebouwen een groenzone voor met een minimum van een streekeigen boom per 100m² en een maximum aan verharding van 50%. De aangegeven zone van vaak alleen maar 3m breedte is echter te smal om bomen te planten. In de straatprofielen zelf is vrij weinig ruimte voor het aanbrengen van een beeldbepalende groenstructuur. Een gedeelte van de reeds bebouwde gebieden heeft een minimum aan publieke ruimte zonder beplanting.

1. HUNDELGEMSESTEENWEG

Visie:

Door een hoogwaardige materialisering krijgt de weg een vriendelijk karakter. Er worden brede stoepbanden toegepast. Langs de gevels komt een plint te liggen. Waar mogelijk worden bomen aangeplant. Om het toch als smalle trottoir niet nog meer te versmallen wordt hangende verlichting aangebracht. De verlichting maakt onderdeel uit van de familie van de gekozen centrumverlichting. Hierdoor wordt de sfeerverandering van de Hundelgemsesteenweg ter plekke van het centrum nog een benadrukt.

verlichting

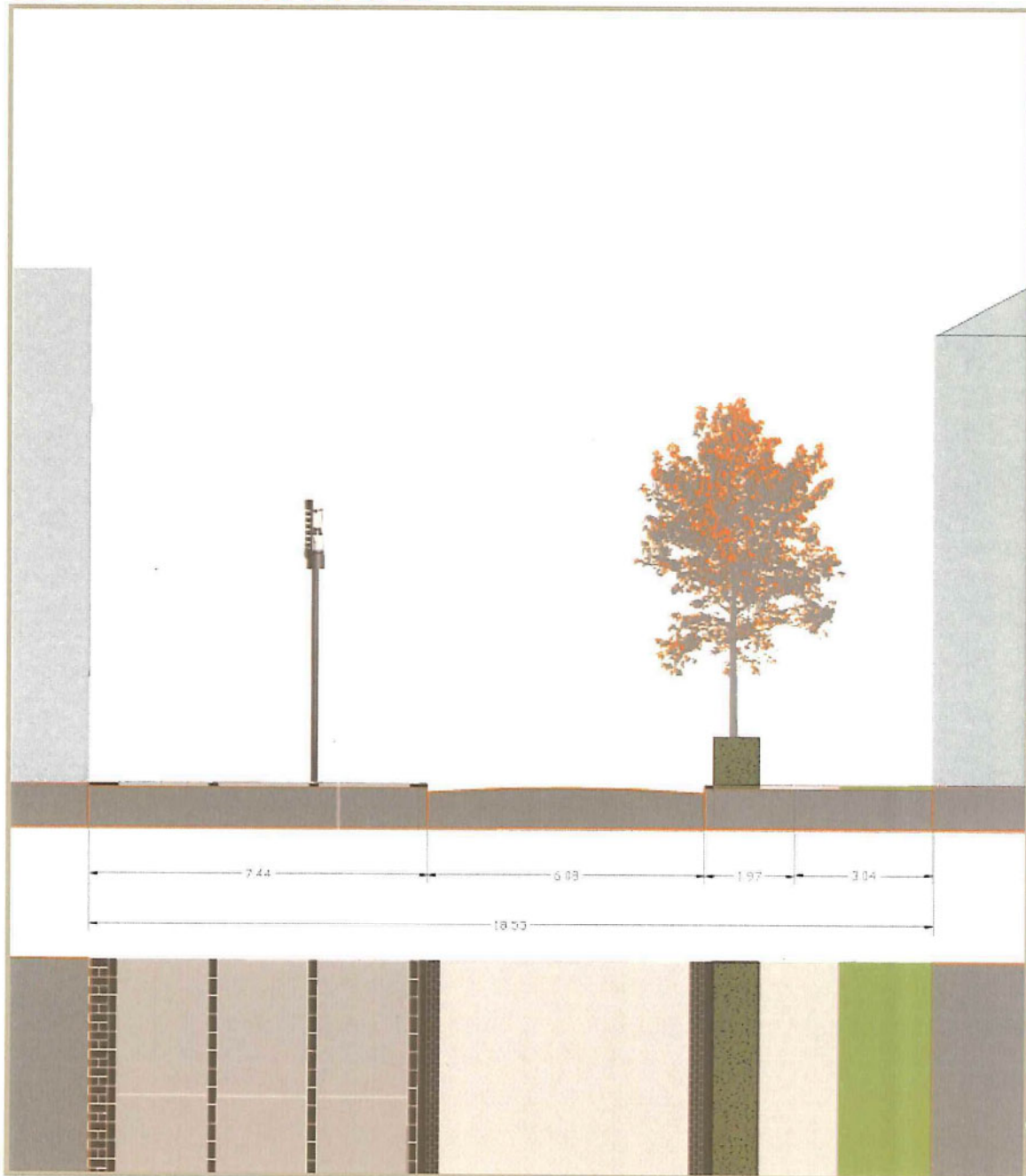

verharding betonsteen met natuursteen toplaag , wildverband

straatprofiel

2. WOONSTRAAT

Visie:

Het profiel wordt waar mogelijk aangepast. Langs de weg komt een haagstrook met bomen te liggen, die de straten een duidelijk groen karakter geeft. De groenstrook voor de gevels wordt te gunste van deze strook iets versmald. De straten worden met betonklinkers in keperverband verhard om het informele woonkarakter te benadrukken.

verharding betonsteen

straatprofiel

straatprofiel